

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішенням Загальних зборів акціонерів
Публічного акціонерного товариства
“Комерційний банк “Інвестбанк”
Протокол від 20 серпня 2009 р.

Голова Загальних зборів акціонерів

І.Л.Теплиць

**КОДЕКС
КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ
ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА “КОМЕРЦІЙНИЙ
БАНК
“ІНВЕСТБАНК”**

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Затверджуючи цей Кодекс корпоративного управління (далі – «Кодекс») Публічного акціонерного товариства «Комерційний банк «Інвестбанк» (далі – „Банк”) декларує своє прагнення керуватися ними у практиці своєї діяльності і вживати заходів по удосконаленню системи корпоративного управління відповідно до даного Кодексу.

Кодекс розроблено на підставі Статуту Банку, Цивільного Кодексу України, Господарського Кодексу України, Законів України: “Про банки і банківську діяльність”, “Про цінні папери та фондовий ринок”, “Про акціонерні товариства”; “Принципів корпоративного управління”, затверджених рішенням Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку №571 від 11.12.2003 р., Методичних рекомендацій щодо вдосконалення корпоративного управління в банках України, схвалених постановою Правління НБУ від 28.03.07р. №98, інших законів та нормативно-правових актів, що регулюють питання корпоративного управління в Україні.

1.2. Для застосування цього кодексу на належному рівні Банк має керуватися принципом переваги сутності над формою, тобто діяти відповідно до їх суті та описаної економічної реальності, а не лише виходячи з їх юридичної форми. Рекомендації мають загальний характер і Банк залежно від власної структури, напрямів діяльності, обсягів операцій, має самостійно визначати конкретні форми їх втілення, зокрема, приймати рішення щодо створення тих чи інших структурних підрозділів.

1.3. Відповідальність за управління Банком не може бути покладена тільки на загальні Збори акціонерів, оскільки до складу акціонерів можуть входити фізичні особи та установи, інтереси, цілі, інвестиційні перспективи та можливості яких не збігаються, і це може спричинити виникнення конфлікту інтересів між ними. Крім того, акціонери, як правило, не мають необхідних для управління Банком професійних навичок. Великі акціонери, що володіють перевагами контролю неналежним чином, можуть впливати на прийняття рішень або вони самі можуть бути частиною групи компаній, що має проблеми з корпоративним управлінням. З огляду на це та враховуючи складність управління Банком, акціонери не можуть брати на себе управління діяльністю Банку. Відповідальність за діяльність Банку покладена на Спостережну Раду, яка, у свою чергу, призначає, контролює та змінює склад Правління Банку.

1.4. Корпоративне управління на належному рівні вимагає створення ефективних правових, регуляторних та інституційних засад. Існують чотири основні форми контролю, які мають бути включені до організаційної структури Банку для забезпечення належної системи важелів і противаг:

контроль з боку Спостережної Ради та Правління Банку;

контроль з боку осіб, які не залучені до повсякденної діяльності Банку;

вертикальна структура контролю за різними сферами діяльності Банку;

незалежні служби управління ризиками, внутрішнього аудиту та дотримання законодавства і внутрішніх процедур (комплаєнс).

Також важливо, щоб ключовий керівний склад Банку відповідав критеріям професійної належності та відповідності.

2. ВИЗНАЧЕННЯ КЛЮЧОВИХ ТЕРМІНІВ

Акція – іменний цінний папір, який засвідчує майнові права його власника (акціонера), що стосуються акціонерного товариства, включаючи право на отримання частини прибутку акціонерного товариства у вигляді дивідендів та право на отримання частини майна акціонерного товариства у разі його ліквідації, право на управління акціонерним товариством, а також немайнові права, передбачені Цивільним кодексом України та законом, що регулює питання створення, діяльності та припинення акціонерних товариств.

Інвестори – суб'єкти інвестиційної діяльності, які приймають рішення про вкладення майнових та інтелектуальних цінностей в об'єкти інвестування.

Інвестори можуть виступати в ролі акціонерів Банку, вкладників, кредиторів, а також виконувати функції будь-якого учасника інвестиційної діяльності.

Інвесторами можуть бути громадяни і юридичні особи України та іноземних держав.

Істотна участь – пряме або опосередковане, самостійно або спільно з іншими особами володіння 10 і більше відсотками статутного капіталу або права голосу придбаних акцій Банку або незалежна від формального володіння можливість вирішального впливу на керівництво чи діяльність Банку.

Комплаєнс-ризик - ризик юридичних санкцій, фінансових збитків або втрати репутації внаслідок невиконання Банком вимог законодавства України, нормативно-правових актів, внутрішніх положень і правил, а також стандартів саморегулювальних організацій, що застосовуються до його діяльності. Нездатність передбачати вплив неналежних дій

працівників Банку може призвести до негативного суспільного резонансу та завдати шкоди репутації Банку, навіть якщо не було порушено вимог законодавства України.

Корпоративне управління – система, за допомогою якої визначають напрями, координують та контролюють діяльність Банку. У рамках корпоративного управління визначається, яким чином акціонери здійснюють контроль за діяльністю посадових осіб, а також яку відповідальність несуть посадові особи Банку перед акціонерами та іншими інвесторами Банку за результати діяльності Банку. Належна система корпоративного управління дозволяє інвесторам бути впевненими у тому, що керівництво Банку розумно використовує їх інвестиції для фінансово-господарської діяльності і, таким чином, збільшується вартість частки участі інвесторів в акціонерному капіталі Банку.

Учасники Банку – засновники Банку, акціонери банку.

Фідучіарний обов'язок - обов'язок діяти якнайкраще в інтересах іншої особи. Керівник Банку (фідучіар) зобов'язаний діяти з урахуванням інтересів Банку (тобто всіх його акціонерів та клієнтів), а не з особистих (приватних) інтересів. Від фідучіара завжди вимагається діяти добросовісно та безпристрасно. Фідучіар повинен бути чесним і не повинен вести справи в такий спосіб, що надає йому необумовлені вигоди або завдає шкоди інтересам клієнтів або акціонерів.

3. ЦІЛІ СКЛАДАННЯ ДОКУМЕНТУ

3.1. Ціллю складання цього Кодексу є викладення на підставі загальноприйнятих міжнародних стандартів корпоративного управління з урахуванням національних особливостей і досвіду, принципів та рекомендацій, яких повинен дотримуватись Банк з метою удосконалення практики корпоративного управління, підвищення якості та прозорості управління Банком.

3.2. Дотримання цього Кодексу має допомогти Банку у підвищенні його конкурентоспроможності.

3.3. Важливість корпоративного управління полягає у його впливі на інвестиційну привабливість, підвищення конкурентоспроможності Банку та його економічну ефективність, при забезпеченні:

- належної уваги до інтересів акціонерів;
- рівноваги впливу та балансу інтересів учасників корпоративних відносин;
- фінансової прозорості;
- запровадження правил ефективного менеджменту та належного контролю.

4. АКЦІОНЕРИ, ВКЛАДНИКИ ТА ІНШІ ЗАІНТЕРЕСОВАНІ.

4.1. Акціонери Банку мають разом і кожен окремо захищати інтереси Банку та його вкладників, активно використовуючи свої повноваження на загальних зборах акціонерів - вищому органі Банку.

4.2. Акціонери вживають усіх необхідних заходів для гарантування того, щоб:

- структура власності Банку не перешкоджала корпоративному управлінню на належному рівні. Зокрема, органи банківського нагляду повинні мати змогу оцінити фінансовий стан і ділову репутацію контролюючих та істотних акціонерів (учасників) Банку;

- лише компетентні та надійні особи, які можуть привнести власний досвід на користь Банку, були обрані членами Спостережної Ради;

- Спостережна Рада звітувала і була відповідальною за діяльність та фінансовий стан Банку.

4.3. Акціонери змінюють членів Спостережної Ради, які не забезпечили виконання стратегічних цілей банку.

4.4. Акціонери під час прийняття власних рішень повинні враховувати насамперед інтереси заінтересованих осіб банку, а саме, вкладників, кредиторів, працівників банку та інших заінтересованих осіб.

4.5. Заінтересовані особи повинні мати змогу отримати своєчасну інформацію про фінансовий стан банку, результати його діяльності, управлінські структури та здійснення операційної діяльності.

4.6. Банк забезпечує захист прав, законних інтересів акціонерів та рівне ставлення до всіх акціонерів незалежно від того, чи є акціонер резидентом України, від кількості акцій, якими він володіє, інших факторів.

4.7. Банк сприяє реалізації та забезпечує захист прав та законних інтересів акціонерів, зокрема:

4.7.1. Право на участь в управлінні Банком шляхом участі у голосуванні на Загальних зборах.

4.7.2. Право на отримання частини прибутку Банку у розмірі, пропорційному належній акціонерів кількості акцій.

Дивіденди сплачуються акціонерам за рахунок чистого прибутку Банку пропорційно до загальної кількості належних їм акцій. Виплата дивідендів здійснюється один раз на рік, за підсумками календарного року, протягом одного року з моменту рішення Загальних зборів акціонерів про виплату дивідендів, шляхом перерахування коштів на рахунки акціонерів або іншим чином за рішенням Загальних зборів акціонерів Банку. Право на отримання дивідендів мають особи, які є акціонерами Банку на початок строку виплати дивідендів. Загальний порядок оголошення, нарахування і отримання дивідендів визначається Статутом Банку та діючим законодавством.

Банк не виплачує дивіденди, якщо така виплата чи розподіл призведе до порушення нормативу адекватності капіталу. У разі, якщо за попередній рік діяльність Банку була неприбутковою, Банку дозволяється виплачувати дивіденди чи розподіляти капітал у будь-якій формі у сумі, що не перевищує 50 відсотків від різниці між капіталом Банку і рівнем регулятивного капіталу.

Також у разі порушення Банком банківського законодавства, нормативно-правових актів Національного банку України або здійснення Банком ризикових операцій, які загрожують інтересам вкладників чи інших кредиторів Банку,

Національний банк України адекватно вчиненому порушенню може видати розпорядження щодо зупинення виплати дивідендів чи розподілу капіталу в будь-якій іншій формі у якості заходу впливу.

4.7.3. Право на своєчасне отримання повної та достовірної інформації про фінансово-господарський стан Банку та результати його діяльності, суттєві факти, що впливають або можуть впливати на вартість цінних паперів та (або) розмір доходу за ними, про випуск Банком цінних паперів тощо.

Право на отримання інформації про Банк є одним з головних прав акціонера. Лише на підставі повної, достовірної та своєчасної інформації про Банк, акціонер може прийняти виважене рішення стосовно своєї інвестиції та реалізувати більшість своїх прав.

4.7.4. Право на надійну та ефективну реєстрацію та підтвердження права власності на акції:

а) процедура реєстрації права власності забезпечує швидкий, надійний та доступний спосіб реєстрації права власності та отримання належного підтвердження права власності;

б) Банк вживає всіх заходів для того, щоб запобігти неправомірному втручання у процедуру реєстрації прав власності з боку посадових осіб Банку та інших акціонерів;

в) при виборі реєстратора Банк керується виключно критеріями незалежності, професійності та надійності реєстратора.

Банк користується послугами незалежного реєстратора з метою забезпечення права акціонерів на надійну та ефективну реєстрацію і підтвердження права власності на акції.

Рішення про передачу ведення реєстру власників іменних цінних паперів приймається виключно на засіданнях Спостережної Ради Банку.

Умови договору на ведення реєстру власників іменних цінних паперів затверджуються Спостережною Радою Банку.

4.8. Банк забезпечує рівне ставлення до всіх акціонерів - власників однієї категорії акцій:

а) кожна випущена Банком проста акція надає її власнику однаковий обсяг прав;

б) на кожну випущену Банком акцію одного типу виплачується однаковий розмір дивідендів. Банк не встановлює переваг для отримання дивідендів різними групами акціонерів, які володіють акціями одного типу;

в) усім акціонерам надаються рівні права та можливості щодо доступу до інформації.

4.9. У разі здійснення додаткового випуску акцій та їх приватного розміщення, забезпечується рівне переважне право всіх акціонерів придбати додатково випущені акції у кількості, пропорційній їхній існуючій частці у статутному капіталі.

Банк дотримується передбаченої чинним законодавством процедури реалізації акціонерами переважного права на придбання додатково випущених акцій шляхом:

- надання акціонерам першочергового права на придбання додатково випущених акцій порівняно з іншими потенційними інвесторами;

- надання акціонерам можливості придбати додатково випущені акції у кількості, пропорційній їхній існуючій частці у статутному капіталі;

- встановлення достатнього строку підписки, протягом якого акціонери можуть реалізувати належне їм право;

- забезпечення акціонерам можливості оплатити акції грошовими коштами.

5. ФІДУЦІАРНІ ОБОВ'ЯЗКИ ТА КОНФЛІКТ ІНТЕРЕСІВ

5.1. Керівники Банку мають виконувати свої обов'язки сумлінності та лояльності щодо Банку відповідно до законодавства України та стандартів банківського нагляду.

5.1.1. Однією з фундаментальних концепцій, що покладена в основу корпоративного управління, є концепція фідучіарних обов'язків. Фідучіарний обов'язок існує там, де одна особа, клієнт або власник покладає особливу надію або висловлює довіру іншій особі, фідучіару та покладається на нього, у той час як фідучіар діє на власний розсуд з використанням власного досвіду.

5.1.2. Фідучіарні обов'язки покладаються на керівників Банку, які відповідають за управління та контроль за діяльністю Банку. Згідно із Законом України "Про банки і банківську діяльність" керівники Банку зобов'язані діяти на користь Банку та клієнтів і ставити інтереси Банку вище власних. До фідучіарних обов'язків належать два таких основних обов'язки: обов'язок лояльності та обов'язок сумлінності.

5.1.3. Згідно з обов'язком лояльності керівники Банку повинні повністю розкрити свої конфлікти інтересів і не повинні використовувати власну посаду в особистих інтересах за рахунок Банку. Хоча члени Спостережної Ради можуть бути призначені певними великими акціонерами, вони повинні надавати перевагу інтересам Банку в цілому (тобто інтересам міноритарних акціонерів та інших заінтересованих осіб, таких як вкладники), а не інтересам цих великих акціонерів.

5.1.4. Обов'язок сумлінності вимагає від керівників Банку діяти спокійно, з усвідомленням й почуттям моральної відповідальності за свою поведінку, свої вчинки перед самим собою, людьми, суспільством і приймати рішення на підставі всієї необхідної інформації. Обов'язок сумлінності також покладає на членів Спостережної Ради постійну відповідальність за моніторинг дотримання Банком законодавства України, а також за діяльністю Банку як такою. Під час прийняття рішень керівники можуть покладатися на інформацію, що надається працівниками Банку, а

також найманими консультантами. Однак, ця можливість не звільняє керівників від їх відповідальності за прийняття незалежних рішень.

5.2. Керівники та інші працівники Банку мають уникати конфлікту інтересів у своїй роботі та брати самовідвід від участі в прийнятті рішень, якщо в них існує конфлікт інтересів, який не дає змоги їм належним чином виконувати свої фідучіарні обов'язки в Банку.

5.2.1. Конфлікт інтересів тісно пов'язаний з порушенням обов'язку лояльності. Характерними прикладами конфлікту інтересів є:

- використання власної посади керівника Банку для досягнення особистих (приватних) інтересів або інтересів осіб, які є пов'язаними з Банком через цього керівника;
- прийняття цінних подарунків;
- використання власності Банку в особистих цілях;
- використання або розкриття конфіденційної інформації;
- наявність економічної або фінансової заінтересованості в діяльності постачальників, клієнтів, заінтересованих осіб або конкурентів Банку.

5.2.2. Потенційний конфлікт інтересів виникає в керівника Банку, коли Банк розглядає можливість здійснення трансакції з потенційним або дійсним клієнтом, контрагентом, позичальником, кредитором, постачальником послуг, радником/консультантом або іншим діловим партнером, який є пов'язаним з Банком через цього керівника.

5.2.3. Керівники Банку повинні своєчасно інформувати Спостережу Раду про наявність у них конфлікту інтересів, який може вплинути на виконання ними фідучіарних обов'язків. Керівник Банку не може собі дозволити, щоб його особисті погляди несприятливо впливали на об'єктивність і неупередженість його рішень.

Керівник Банку повинен бути відсторонений від голосування або участі іншим чином у прийнятті Банком будь-якого рішення, щодо якого існує конфлікт інтересів.

5.3 Зворотний зв'язок (раннє інформування)

5.3.1. Корпоративні цінності Банку визнають велике значення своєчасного та відвертого обговорення проблем. У зв'язку з цим працівники Банку мають змогу вільно повідомляти про свою стурбованість стосовно протизаконної, неетичної або сумнівної практики, не побоюючись разом з цим можливих санкцій.

5.3.2. Раннє інформування стосується неналежної поведінки, зокрема шахрайства або корупції в Банку, порушення банківських політик або правил, марнотратства або неналежного управління ресурсами Банку, зловживання службовим становищем, поведінки, що завдає або сприяє значній шкоді суспільству, може зашкодити здійсненню операцій або управлінню Банком, а також замахів на вчинення таких дій.

5.3.3. Спостережна Рада та Правління Банку мають всемірно захищати працівників, які інформують про протизаконні, неетичні або сумнівні дії, від прямих і опосередкованих дисциплінарних санкцій та інших негативних наслідків дій, вчинених відповідно до політики раннього інформування в Банку.

Працівник повинен мати змогу здійснити анонімне повідомлення або вимагати, щоб його ім'я трималося в таємниці.

5.3.4. Будь-яке покарання працівника, який добросовісно повідомив про підозрілу поведінку, має бути категорично заборонено. Такий працівник не може бути об'єктом для застосування санкцій у межах дисциплінарного провадження.

6. СПОСТЕРЕЖНА РАДА

6.1 Роль, процедура діяльності і відповідальність Спостережної Ради

6.1.1. Ефективне управління неможливе без наявності у корпоративній структурі Банку дієвої, незалежної Спостережної Ради та кваліфікованого виконавчого органу – Правління, раціонального і чіткого розподілу повноважень між ними, а також належної системи підзвітності та контролю. Система корпоративного управління створює необхідні умови для своєчасного обміну інформацією та ефективною взаємодією між Спостережною Радою та Правлінням Банку. Органи Банку та їх посадові особи повинні діяти добросовісно та розумно в інтересах Банку. Належне корпоративне управління в Банку залежить від ефективності та компетентності Спостережної Ради. Корпоративне управління вимагає надійної структури органів Банку та процедур їх діяльності.

6.1.2. Компетенція органів управління Банку визначена у Статуті відповідно до завдань цих органів та з урахуванням вимог чинного законодавства. У Статуті визначено перелік повноважень, що належать до виключної компетенції кожного органу. Рішення про делегування повноважень фіксуються у протоколі відповідного органу з визначенням органу, якому делегуються повноваження, переліку повноважень, що делегуються, та, при необхідності, строку делегування.

6.1.3. Для моніторингу належного виконання всіма органами своїх функцій в Банку існує чітка система підзвітності та контролю.

6.1.4. Обов'язок органів Банку щодо обміну інформацією та надання їх іншому органу обумовлений у його внутрішніх документах – Статуті Банку, Положенні про Правління та Положенні про Спостережну Раду, Положенні про Ревізійну Комісію.

6.1.5. Спостережна Рада несе основну відповідальність за діяльність і фінансовий стан Банку. Відповідальна Спостережна Рада може надати конкурентну перевагу Банку і підвищити його вартість. Одним із головних і найважливіших завдань Спостережної Ради Банку є забезпечення призначення в Банку ефективного керівництва.

6.1.6. Члени Спостережної Ради мають чітко розуміти власну роль у корпоративному управлінні та бути здатними неупереджено судити про справи в Банку. Для того, щоб діяльність членів Спостережної Ради була ефективною, вони повинні:

- розуміти та виконувати свою наглядову роль, усвідомлюючи основні профілі ризику в Банку;
- виконувати свої фідучіарні обов'язки щодо Банку;
- брати самовідвід під час прийняття рішень, стосовно яких вони мають конфлікт інтересів;
- приділяти достатньо уваги та зусиль виконанню своїх обов'язків;
- не брати участі в повсякденному керівництві роботою Банку;
- не зупинятись у своєму розвитку й забезпечувати належний рівень експертних знань та компетентності в міру того, як рейтинг Банку збільшується, а складність його операцій зростає;
- періодично оцінювати ефективність власної практики управління з урахуванням висування кандидатів і обрання нових членів Спостережної Ради та правління, управління конфліктами інтересів, виявлення недоліків і вжиття необхідних заходів з їх виправлення;
- працювати над підвищенням безпечності та надійності Банку, розуміти нормативне середовище, забезпечувати підтримання Банком дієвих відносин з органами нагляду та з належною професійною ретельністю підходити до залучення і нагляду за роботою зовнішніх аудиторів.

6.1.6. Виконуючи функції нагляду та контролю за діяльністю правління, Спостережна Рада Банку призначає, контролює, а за потреби замінює членів правління дбаючи про те, щоб у Банку був відповідний план наступництва у вищому керівництві, перевіряє можливих наступників щодо необхідності в них необхідної кваліфікації та їх професійної придатності й спроможності управляти справами Банку.

6.1.7. Спостережна Рада Банку здійснює нагляд за роботою Правління Банку, виконуючи свій обов'язок і користуючись своїм правом запитувати й вимагати від членів Правління чітких пояснень, а також своєчасно отримувати достатньо інформації для оцінки якості його роботи.

6.1.8. Спостережна Рада встановлює винагороду членам Правління, беручи до уваги їх функції, політику оплати праці в Банку та ринкові умови з метою залучення та збереження кваліфікованих працівників.

6.1.9. Спостережна Рада Банку контролює ефективність механізмів фінансового операційного контролю. Вона має регулярно зустрічатися з Правлінням та службою внутрішнього аудиту для перегляду політик внутрішнього контролю, створити канали зв'язку та відстежувати, як проводиться робота над досягненням поставлених корпоративних цілей.

6.1.9. Спостережна Рада Банку затверджує та переглядає політики з управління ризиками, операцій з пов'язаними особами, основними капітальними витратами та перевірену аудиторами фінансову звітність. Спостережна Рада Банку має також здійснювати моніторинг та управління конфліктом інтересів.

6.1.10. Спостережна Рада здійснює загальне керівництво діяльністю Банку, контроль за діяльністю Правління та захист прав усіх акціонерів. Спостережна Рада звітує перед Загальними зборами акціонерів Банку.

У процесі загального керівництва Спостережна Рада визначає основну мету діяльності Банку, а також ухвалює стратегію для її досягнення. Визначення мети діяльності може полягати у розвитку нових напрямів діяльності, розвитку переліку послуг Банку, у виході на нові ринки, досягненні певних фінансових показників діяльності Банку тощо. Крім визначення мети Банку, Спостережна Рада визначає, у тісній співпраці з Правлінням Банку, шляхи її досягнення, тобто стратегію діяльності Банку. Спостережна Рада забезпечує послідовність діяльності Банку згідно із визначеною стратегією та здійснює постійну перевірку її ефективності. Спостережна Рада визначає політику Банку, тобто методи управління Банком.

У процесі контролю за фінансово-господарською діяльністю Банку Спостережна Рада здійснює моніторинг за ходом реалізації Правлінням визначеної стратегії та планів Банку. З метою виконання цієї функції Спостережна Рада здійснює контроль за належним виконанням Правлінням своїх обов'язків та регулярно оцінює результати його діяльності.

Як орган, який представляє інтереси акціонерів, Спостережна Рада забезпечує реалізацію та захист прав акціонерів.

6.1.11. Компетенція Спостережної Ради, у тому числі її функції, перелік повноважень, які відносяться до її виключної компетенції, визначається Статутом Банку та Положенням про Спостережну Раду.

До виключної компетенції Спостережної Ради Банку належать наступні функції:

- 1) затвердження в межах своєї компетенції положень, якими регулюються питання, пов'язані з діяльністю Банку;
- 2) підготовка порядку денного Загальних зборів, прийняття рішення про дату їх проведення та про включення пропозицій до порядку денного, крім скликання акціонерами позачергових Загальних зборів;

- 3) прийняття рішення про проведення чергових та позачергових загальних зборів на вимогу акціонерів або за пропозицією Правління Банку;
- 4) прийняття рішення про анулювання акцій чи продаж раніше викуплених Банком акцій;
- 5) прийняття рішення про емісію Банком власних цінних паперів, за винятком акцій, в тому числі про розміщення зазначених цінних паперів, про залучення андеррайтера, про затвердження результатів розміщення зазначених цінних паперів, прийняття рішення про викуп зазначених цінних паперів та виконання інші дій (прийняття рішень), пов'язаних з реалізацією зазначених рішень;
- 6) прийняття рішення щодо створення, реорганізації та ліквідації дочірніх підприємств, філій і представництв, а також інших структурних підрозділів Банку, затвердження їх статутів і положень;
- 7) встановлення порядку проведення ревізій та контролю за фінансово-господарською діяльністю Банку.
- 8) затвердження ринкової вартості майна, у випадках, передбачених чинним законодавством;
- 9) прийняття рішення щодо покриття збитків;
- 10) обрання та відкликання повноважень (призначення і звільнення) Голови і членів Правління Банку; затвердження умов оплати праці та матеріального стимулювання членів Правління Банку;
- 11) затвердження умов цивільно-правових, трудових договорів, які укладатимуться з членами Правління Банку, встановлення розміру їх винагороди;
- 12) контроль діяльності Правління Банку;
- 13) прийняття рішення про притягнення до майнової відповідальності членів Правління Банку.
- 14) прийняття рішення про відсторонення Голови Правління Банку від виконання його повноважень та обрання особи, яка тимчасово здійснюватиме повноваження Голови Правління Банку;
- 15) обрання та припинення повноважень голови і членів інших органів Банку;
- 16) обрання реєстраційної комісії, за винятком випадків, встановлених чинним законодавством;
- 17) обрання (визначення) зовнішнього аудитора Банку та визначення умов договору, що укладатиметься з ним, встановлення розміру оплати його послуг.
- 18) керування діяльністю служби внутрішнього аудиту Банку, прийняття звітів цієї служби, її висновків та пропозицій за результатами перевірок діяльності Банку; вивчення вказаних документів та надання Правлінню Банку відповідних рекомендацій.
- 19) затвердження структури та штатного розпису Банку;
- 20) визначення дати складення переліку осіб, які мають право на отримання дивідендів, порядку та строків виплати дивідендів, але не пізніше шести місяців після закінчення звітного року;
- 21) визначення дати складення переліку акціонерів, які мають бути повідомлені про проведення Загальних зборів та мають право на участь у Загальних зборах, відповідно до чинного законодавства;
- 22) надсилання пропозицій акціонерам про придбання особою (особами, що діють спільно) значного пакета акцій в порядку, передбаченому чинним законодавством України та цим Кодексом
- 23) вирішення питань про участь Банку у промислово-фінансових групах та інших об'єднаннях, про заснування інших юридичних осіб;
- 24) вирішення питань, передбачених чинним законодавством, в разі злиття, приєднання, поділу, виділу або перетворення Банку;

25) затвердження договору (угоди), якщо ринкова вартість майна або послуг, що є його (її) предметом, становить від 10 до 25 відсотків вартості активів за даними останньої річної фінансової звітності Банку;

26) визначення ймовірності визнання Банку неплатоспроможним внаслідок прийняття ним на себе зобов'язань або їх виконання, у тому числі внаслідок виплати дивідендів або викупу акцій;

27) прийняття рішення про обрання оцінювача майна Банку та затвердження умов договору, що укладатиметься з ним, встановлення розміру оплати його послуг;

28) прийняття рішення про обрання (заміну) реєстратора власників іменних цінних паперів Банку або депозитарія цінних паперів та затвердження умов договору, що укладатиметься з ним, встановлення розміру оплати його послуг;

29) надсилання в порядку та у випадках, передбачених чинним законодавством, пропозицій акціонерам про придбання особою (особами, що діють спільно) значного пакета акцій;

30) вирішення інших питань, що належать до виключної компетенції Спостережної ради згідно із законом або Статутом Банку.

Спостережна Рада здійснює інші повноваження, делеговані Загальними зборами акціонерів банку.

6.1.12. Обрання членів Спостережної Ради відноситься до виключної компетенції Загальних зборів акціонерів. Спостережна Рада обирається з числа акціонерів у кількості не меншій ніж за 3 осіб строком на 3 роки.

Кожний з акціонерів Банку має право подавати пропозиції щодо кандидатів у члени Спостережної Ради.

При обранні членів Спостережної Ради акціонери повинні бути вільні у своєму виборі і, приймаючи рішення, керуватись виключно професійними та особистими якостями кандидата.

6.1.13. Члени Спостережної Ради повинні володіти знаннями, кваліфікацією та досвідом, необхідними для виконання своїх посадових обов'язків, мати бездоганну ділову репутацію. Територіальне управління Національного банку України визначає наявність у Голови, його заступників або членів Спостережної Ради Банку бездоганної ділової репутації, та у разі її відсутності висуває вимогу до компетентного органу Банку щодо виведення їх зі складу Спостережної Ради та/або вжиття до Банку адекватних заходів впливу.

Для того, щоб ефективно виконувати свої функції, член Ради повинен мати достатню кількість часу, щоб регулярно знайомитися зі справами Банку, аналізувати документи, пов'язані з порядком денним засідань Ради, та брати особисту участь у засіданнях Ради.

6.1.14. Члени Спостережної Ради мають доступ до повної, достовірної та своєчасної інформації для прийняття виважених рішень.

Забезпечення Спостережної Ради Банку необхідною інформацією є одією з вирішальних передумов належного виконання нею своїх функцій. Право Спостережної Ради на доступ до інформації, а також обов'язок органів Банку щодо надання інформації Спостережної Ради реалізується через службу внутрішнього аудиту Банку.

Забезпечення необхідної інформаційної бази для здійснення Спостережною Радою своїх функцій є спільним завданням Правління (щодо обов'язку надання інформації) та Спостережної Ради (щодо обов'язку отримання та аналізу інформації). У разі ненадання Правлінням необхідної інформації чи надання неповної інформації, члени Спостережної Ради зобов'язані вимагати від Правління надання такої інформації у повному обсязі. Члени Спостережної Ради мають право ставити запитання, з'ясовувати та уточнювати незрозумілі питання і отримувати відповіді на них від Правління.

6.1.15. Чергові засідання Спостережної Ради проводяться стільки разів, скільки необхідно для належного виконання нею своїх функцій але не рідше одного разу на квартал.

Основною організаційною формою роботи Спостережної Ради є засідання. Порядок скликання та проведення засідань Спостережної Ради закріплений у Положенні про Спостережну Раду. Рішення на засіданнях Спостережної Ради приймаються шляхом голосування, при цьому кожен член Спостережної Ради має один голос. Поіменні підсумки голосування та прийняті Радою рішення відображаються у протоколі засідання Спостережної Ради, який оформлюється секретарем засідання Спостережної Ради або юридичним відділом. Протокол засідання Спостережної Ради оформлюється і підписується в день засідання.

6.1.16. Члени Спостережної Ради виконують свої обов'язки особисто і не можуть передавати свої повноваження іншим особам.

Членство у Спостережній Раді безпосередньо пов'язане з особою самого члена Ради. Професійні та особисті якості члена Ради є важливою передумовою ефективного виконання ним своїх функцій та одним з критеріїв його обрання на цю посаду. Крім того, кожен член Ради несе особисту відповідальність перед акціонерами за свої рішення. Зважаючи на це, передача членом Спостережної Ради своїх повноважень іншій особі є неправомірною.

6.1.17. З метою ефективного організаційного та інформаційного забезпечення діяльності органів Банку, належного інформування акціонерів та заінтересованих осіб на фахівців відділу аналізу та оцінки ризиків покладено обов'язки щодо:

- забезпечення підготовки та проведення Загальних зборів акціонерів;
- забезпечення надання своєчасної та достовірної інформації про Банк його органам та акціонерам;
- забезпечення зв'язку з акціонерами, у тому числі роз'яснення акціонерам їх прав, розгляд звернень акціонерів щодо порушення їх прав (спільно з юридичним відділом).

6.2 Критерії професійної належності та відповідності

6.2.1. Члени Спостережної Ради мають відповідати критеріям професійної належності та відповідності власним посадам. У зв'язку з цим найважливішими критеріями для членів Спостережної Ради є:

а) чесність, неупередженість та бездоганна ділова репутація, а саме:

- відсутність судимостей за будь-який кримінальний злочин (особливо злочини з використанням обману чи зловживанням довірою);
- відсутність історії ухвалення негативних рішень за цивільними позовами або позасудового вирішення справи проти такої особи, особливо у зв'язку з інвестуванням або іншою фінансовою діяльністю, посадовими зловживаннями чи шахрайством;
- відсутність порушень вимог регуляторних нормативно-правових актів або еквівалентних стандартів, установлених регуляторними органами або біржами, кліринговими домами, професійними союзами тощо;
- відсутність історії перебування на посаді члена Спостережної Ради, партнера або керівника підприємства, установи, організації, яка перебувала в стадії банкрутства, ліквідації або тимчасової адміністрації;
- відсутність історії примусового звільнення або дискваліфікації з посади або представництва за довіреністю у зв'язку з порушенням фідучіарних обов'язків;

б) наявність адекватної компетентності та здібностей:

- наявність відповідної освіти та кваліфікації;
- наявність належного професійного досвіду;

в) достатня фінансова платоспроможність - відсутність в Україні або в іншій країні будь-якої негативної ухвали або рішення суду щодо виплати боргу або іншого зобов'язання, що залишається чинним або не було виконано за встановлений проміжок часу.

6.2.2. До членів Спостережної Ради висуваються такі вимоги: вони повинні мати вищу економічну, юридичну освіту, або освіту у галузі управління, та мати бездоганну ділову репутацію.

6.3. Незалежність членів Спостережної Ради

6.3.1 Спостережна Рада Банку повинна мати на меті представництво інтересів усіх акціонерів та заінтересованих сторін. У Спостережній Раді має забезпечуватися представництво членів, які представляють різні інтереси та мають різні кваліфікації.

6.3.2. Незалежним вважається член Спостережної Ради, який не має будь-яких ділових, родинних або інших зв'язків з Банком, його пов'язаними особами, членами його правління або значними акціонерами. Член Спостережної Ради Банку не є незалежним, якщо він:

- а) є працівником Банку або членом правління, або працівником пов'язаної особи банку, або обіймав ці посади протягом останніх трьох років;
- б) має матеріальний інтерес у діяльності Банку або отримує будь-який дохід від діяльності Банку, від його контролюючих акціонерів або правління, крім винагороди члена Спостережної Ради;
- в) є контролюючим акціонером або істотним учасником Банку, або його пов'язаних осіб;
- г) є значним позичальником Банку (сума заборгованості якого становить п'ять і більше відсотків статутного капіталу Банку) або членом Ради, працівником або істотним учасником компанії, або групи компаній, що є значними позичальниками Банку;
- ґ) є значним постачальником товарів або послуг Банку або членом Ради, працівником чи істотним учасником компанії, або групи компаній, що є значними постачальниками товарів або послуг для Банку;
- д) має негативно класифіковані кредити Банку або є членом Ради, працівником або істотним учасником будь-якої юридичної особи, що має такий кредит;
- е) є членом сім'ї осіб, визначених підпунктами "а" - "д" цього пункту.

6.3.3. Наявність незалежних членів є особливо важливою в тих випадках, коли існує ризик конфлікту інтересів, наприклад, ризик того, що над Спостережною Радою Банку домінуватиме основний акціонер, або коли Спостережну Раду намагатимуться змусити вчинити дії, що не відповідають інтересам Банку (такі дії можуть відповідати особистим інтересам його пов'язаних осіб чи великих акціонерів).

6.3.4. Спостережна Рада Банку відповідає за захист Банку від незаконних і неналежних дій або впливу з боку великих акціонерів, коли ці дії завдають шкоди Банку або не відповідають інтересам усіх його акціонерів і вкладників.

6.3.5. Підтримання стану незалежності не передбачає відокремленості від інших членів Ради. Незалежний член Спостережної Ради повинен обмінюватися своїми думками та обговорювати проблеми з іншими членами Спостережної Ради.

7. ПРАВЛІННЯ БАНКУ

7.1. Правління банку є виконавчим органом банку, щодня організовує та здійснює керівництво діяльністю банку і несе відповідальність за результати своєї роботи перед Спостережною Радою відповідно до статуту Банку, виконання рішень загальних зборів акціонерів Банку та Спостережної Ради Банку. Разом з тим Голова Правління Банку має усвідомлювати, що відповідно до законодавства та внутрішніх документів Банку він несе особисту (у тому числі кримінальну, адміністративну та дисциплінарну) відповідальність за результати діяльності Банку.

7.2. Банк вживає заходів для запобігання ризикам, що пов'язані з процесом визначення прав та обов'язків Правління Банку. У цій сфері типовими ризиками є:

- дублювання сфер повноважень;
- переймання правлінням повноважень Спостережної Ради Банку або навпаки;
- недостатність або неефективність контролю за роботою Правління;
- заміна дворівневої структури органів управління в Банку (Спостережна Рада і Правління) на однорівневу (Правління або Спостережна Рада).

7.3. Правління приймає рішення незалежно від особистих інтересів його членів або інтересів контролюючих акціонерів. Такі рішення повинні враховувати інтереси всіх акціонерів, зважаючи на загальні інтереси Банку та його вкладників.

7.4. Склад Правління, схвалений Спостережною Радою, повинен забезпечувати критичний і незалежний підхід до оцінки та прийняття рішень.

7.5. З метою успішного виконання своїх обов'язків члени Правління вживають заходів для того, щоб інформація про діяльність Банку надавалася своєчасно та була достовірною.

7.6. Правління здійснює керівництво поточною діяльністю Банку. Правління підзвітне Спостережній Раді та Загальним зборам акціонерів.

Підпорядованість окремих відділів та підрозділів Банку Голові Правління та його заступникам визначається структурою, яка затверджується Спостережною Радою Банку.

Завдання Правління полягає у здійсненні керівництва поточною діяльністю Банку, що передбачає його відповідальність за реалізацію мети, стратегії та політики Банку.

7.7. Правління Банку розробляє та передає на затвердження Спостережній Раді проекти плану перспективного розвитку Банку, самостійно розробляє і затверджує поточні плани та оперативні завдання Банку і забезпечує їх реалізацію.

Правління Банку бере участь у розробці плану перспективного розвитку Банку, оскільки саме воно володіє усією необхідною інформацією про Банк, його ресурси та потужності і саме воно буде, у підсумку, відповідати за їх реалізацію. У процесі розробки плану Правління тісно співпрацює із Спостережною Радою, яка відповідає за остаточне ухвалення цього документу.

Під час здійснення Банком поточної діяльності, Правління самостійно, в межах, визначених чинним законодавством та внутрішніми документами Банку повноважень, приймає рішення, укладає договори та здійснює інші дії від імені Банку, спрямовані на досягнення мети Банку. Здійснюючи контроль за діяльністю Правління, Рада не повинна втручатися у поточну діяльність Банку.

7.8. Правління забезпечує відповідність діяльності Банку вимогам законодавства, рішенням Загальних зборів та Спостережної Ради.

Поряд із забезпеченням відповідності діяльності Банку вимогам чинного законодавства, рішенням Загальних зборів та Спостережної Ради Правління здійснює поточне управління діяльністю Банку відповідно до загально визначених стандартів управління, до яких належать такі:

- всі заходи Правління регулюються принципами економічної доцільності та спрямовуються на збільшення вартості Банку;
- здійснюючи власні заходи, Правління усвідомлює економічну і соціальну відповідальність за діяльність Банку.

7.9. Правління Банку створене як колегіальний орган. Голова та члени Правління Банку призначаються та звільняються Спостережною Радою. Члени Правління повинні володіти знаннями, кваліфікацією та досвідом, необхідними для належного виконання ними своїх функцій.

Членами Правління Банку мають бути дієздатні фізичні особи, які відповідають таким вимогам:

- 1) наявність вищої економічної, юридичної освіти чи освіти у галузі управління залежно від займаної посади;
- 2) стаж роботи у банківській системі за відповідним фахом не менше трьох років;
- 3) бездоганна ділова репутація;
- 4) відсутність під час керівної роботи в банках фактів порушень вимог банківського законодавства та/або нормативно-правових актів Національного банку.

Кандидатура Голови, його заступників або членів Правління Банку погоджується з територіальним управлінням Національного банку України.

7.10. На вимогу Спостережної Ради, але не рідше одного разу на рік, Правління подає Раді на затвердження письмовий звіт про результати діяльності за минулий рік. Крім цього, Правління зобов'язане своєчасно надавати членам Спостережної Ради на їх вимогу повну та достовірну інформацію, необхідну для належного виконання Радою своїх функцій. За підсумками року Правління звітує перед Загальними зборами про свою діяльність та загальний стан Банку.

Звіти, підготовлені у письмовій формі, та всі документи, пов'язані з ними, передаються членам Спостережної Ради для того, щоб члени Ради могли ознайомитися з документами та дати їм належну оцінку. У разі відхилення напряму діяльності Банку від попередньо визначених планів та мети, Правління при наданні звітів вказує на це з наданням відповідних пояснень. У засіданнях Спостережної Ради, на яких розглядається звітність Правління, можлива участь членів Правління.

Правління повинно негайно та у повному обсязі інформувати Раду про надзвичайні події. Інформація, що надається Раді Правлінням, повинна бути повною та достовірною.

Звіт Правління Загальним зборам акціонерів включає інформацію, яка надає можливість акціонерам детально обговорити та критично оцінити стратегію, ризики, напрями діяльності та фінансові показники діяльності Банку.

За підсумками року Правління звітує перед Загальними зборами про свою діяльність та загальний стан Банку.

Звіт Правління, що надається на розгляд щорічних Загальних зборів акціонерів, містить повну інформацію про стан Банку, включаючи відомості про:

- фінансово-господарську діяльність Банку, включаючи опис характеру та основних видів банківських операцій та послуг, які надаються клієнтам;
- основні фінансові показники діяльності Банку за звітний період;
- зміни в організаційній структурі Банку (за наявності);
- участь Банку в інших юридичних особах;
- плановані напрями діяльності на наступний рік.

7.11. Оцінка діяльності Правління здійснюється Спостережною Радою на регулярній основі.

Об'єктивним критерієм оцінки діяльності Правління є показники фінансово-господарської діяльності Банку та його успіх у реалізації визначеної мети та стратегії. Під час оцінки діяльності членів Правління враховується індивідуальний внесок кожного члена в діяльність Банку, його управлінські здібності, лояльність до Банку тощо.

Оцінка діяльності Правління проводиться щороку, але на практиці Спостережна Рада дає свою оцінку діяльності Правління постійно під час аналізу надаваної інформації про діяльність Банку на своїх засіданнях.

Значні недоліки в роботі та помилки при виконанні своїх обов'язків є підставою для притягнення до відповідальності членів Правління, включаючи їх звільнення.

8. ЛОЯЛЬНІСТЬ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

8.1. Посадові особи органів Банку повинні добросовісно та розумно діяти в інтересах Банку.

Обов'язок добросовісно та розумно діяти в інтересах Банку передбачає, що посадові особи органів Банку повинні під час виконання своїх функцій, визначених чинним законодавством та внутрішніми документами Банку, виявляти відповідальність та обачність, які, як правило, очікуються від людини, яка приймає виважені рішення, в аналогічній ситуації.

Обов'язок діяти в інтересах Банку передбачає, що посадові особи органів Банку використовують свої повноваження та можливості, пов'язані зі займаними ними посадами, виключно в інтересах Банку.

Посадові особи органів Банку не повинні здійснювати дії, які суперечать чи не відповідають інтересам Банку. Зокрема, посадові особи не мають права отримувати будь-яку винагороду (прямо чи опосередковано) за здійснення ними впливу на ухвалення рішень органами Банку, використовувати у власних інтересах чи інтересах третіх осіб майно Банку, розкривати інформацію з обмеженим доступом тощо.

Здійснюючи свої функції, посадові особи органів Банку зобов'язані діяти тільки в межах наданих їм повноважень та, представляючи Банк перед третіми особами, поводитися так, щоб не зашкодити власній діловій репутації, діловій репутації інших посадових осіб та Банку в цілому.

8.2. Посадові особи органів Банку не повинні використовувати у власних інтересах ділові можливості Банку.

Під діловими можливостями Банку маються на увазі будь-які ділові зв'язки Банку, всі належні Банку майнові та немайнові права, ділові пропозиції Банку від третіх осіб. Прикладом такого порушення є використання посадовою особою у власних інтересах ділової пропозиції, яка пропонувалася Банку і про яку посадовій особі стало відомо завдяки займаній нею посаді.

8.3. Протягом перебування на посаді посадові особи органів Банку не повинні засновувати або брати участь у підприємствах (бути власниками або співвласниками), які конкурують з Банком, та будь-яким іншим чином конкурувати з Банком. Члени Правління не повинні поєднувати роботу в Банку з будь-якою іншою підприємницькою діяльністю, крім випадків схвалення такої діяльності Спостережною Радою.

8.4. Політика Банку стосовно надання позик посадовим особам органів Банку визначається Положенням про надання кредитів співробітникам.

8.5. Посадові особи відшкодовують збитки, завдані Банку внаслідок невиконання або неналежного виконання ними свого обов'язку діяти добросовісно та розумно в інтересах Банку у випадку, якщо з ними було укладено договір про повну матеріальну відповідальність, а також у випадках, прямо передбачених діючим законодавством.

9. РОЗКРИТТЯ ІНФОРМАЦІЇ ТА ПРОЗОРИСТЬ

Банк своєчасно та доступними засобами розкриває максимально повну та достовірну інформацію з усіх суттєвих питань, що стосуються Банку, з метою надання можливості користувачам інформації (акціонерам, кредиторам, потенційним інвесторам тощо) приймати виважені рішення. Наявність своєчасної, достовірної та

вечерньої інформації про Банк дозволяє акціонерам та потенційним інвесторам здійснювати об'єктивну оцінку фінансово-економічного стану Банку та для прийняття ними виважених рішень щодо придбання або відчуження цінних паперів, а також голосування на Загальних зборах акціонерів. Повна та достовірна інформація надає можливість керівництву об'єктивно оцінити досягнення Банку та розробити стратегію його подальшого розвитку.

Банк оприлюднює річну фінансову звітність та консолідовану звітність шляхом публікації як у обов'язкових друкованих виданнях, так і розповсюдження її у вигляді окремих друкованих видань. Також зазначена фінансова звітність та консолідована звітність може бути розміщена на Web-сайті одного з інформаційних агентств, з яким Агентство з розвитку інфраструктури фондового ринку України уклало відповідний договір.

Банк надає до відповідних органів державної влади річну фінансову звітність та консолідовану звітність.

Банк розкриває достовірну інформацію, тобто таку, що не містить помилок та перекручень, які здатні вплинути на рішення користувачів інформації.

Достовірність інформації, яка розкривається Банком, забезпечується завдяки:

- запровадженню міжнародних стандартів бухгалтерського обліку;
- проведенню незалежного зовнішнього аудиту;
- здійсненню ефективного внутрішнього контролю за достовірністю інформації.

Річні звіти, а також фінансова звітність Банку до їх оприлюднення та (або) подання на розгляд Загальних зборів акціонерів надаються Спостережній Раді для їх розгляду та підготовки висновків і пропозицій.

Інформація, що розкривається Банком, надається користувачам своєчасно, у строки, що забезпечують її ефективне використання.

Банк однаково ставиться до всіх користувачів при розкритті інформації про Банк, яка є відкритою та забезпечує для них рівний доступ до інформації, виключаючи можливість переважного задоволення інформаційних потреб одних користувачів перед іншими.

Встановлений Банком порядок надання документів не містить перешкод (загальних або таких, що стосуються певної категорії користувачів) для ознайомлення з відкритою інформацією про Банк.

Банк використовує зручні для користувачів засоби поширення інформації, які забезпечують рівний, своєчасний та непов'язаний зі значними витратами доступ до інформації.

З метою оприлюднення інформації Банк використовує різноманітні засоби поширення інформації, у тому числі друковані видання та інші засоби масової інформації, поширення інформації через організаторів торгівлі цінними паперами та інформаційні агентства, безпосереднє надання інформації заінтересованим особам як на їх запити, так і за власною ініціативою.

Банк також використовує сучасні засоби оприлюднення та поширення інформації, в тому числі через мережу Інтернет, шляхом розміщення на відповідних веб-сайтах, в тому числі власному веб-сайті у мережі Інтернет.

Банк забезпечує можливість доступу до інформації при мінімальних затратах користувачів. У разі стягнення плати з користувачів за надання інформації розмір її не повинен перевищувати витрат на підготовку копій документів та їх пересилання користувачеві поштою. Порядок надання інформації за плату встановлений у внутрішніх документах Банку.

Публічний річний звіт є найпоширенішим засобом розкриття інформації про Банк. Публічний річний звіт - це основний документ, у якому Банк може довести до відома вкладників, клієнтів, кредиторів, інвесторів, акціонерів та інших заінтересованих осіб інформацію про власну діяльність у році, що минув.

Розкриття інформації в публічному річному звіті має бути пропорційним розміру, складності, структурі, економічному значенню та ризикам, на які наражається Банк, а також залежати від того, чи є акції Банку у вільному продажу. Банк розкриває у річному звіті інформацію відповідно до вимог чинного законодавства, нормативно-правових актів Національного банку України, при цьому, Банк може розкривати іншу інформацію, яку вважає за потрібне.

Крім цього, Банк розкриває у публічному річному звіті іншу важливу інформацію про події та зміни, які сталися в його діяльності протягом року, що минув і до моменту опублікування публічного річного звіту, та які впливають або можуть вплинути на діяльність Банку, вартість його цінних паперів тощо.

До такої важливої інформації (крім відомостей, оприлюднення яких вимагається згідно із законодавством України), належить, зокрема, інформація про:

збільшення, зменшення розміру статутного капіталу Банку;

випуск облігацій або інших цінних паперів;

зміну реєстратора або депозитарію Банку;

факти лістингу (делістингу) цінних паперів Банку;

надання (зміну) рейтингу Банку.

Публічний річний звіт Банку оприлюднюється Банком на його офіційній сторінці в мережі Інтернет не пізніше шести місяців після закінчення звітного фінансового року.

10. КОНТРОЛЬ ЗА ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ БАНКУ

З метою захисту прав та законних інтересів акціонерів Банк забезпечує комплексний, незалежний, об'єктивний та професійний контроль за фінансово-господарською діяльністю Банку та дотримання Банком законодавства.

Спостережна Рада, Правління та відповідні підрозділи Банку є головними органами, які відповідають і забезпечують належне дотримання Банком законодавства та внутрішніх процедур (далі - система комплаєнс).

Правління Банку відповідальне за безпосереднє дотримання законодавства та внутрішніх процедур.

Правління Банку:

- принаймні щороку звітує перед Спостережною Радою щодо дотримання законодавства України та внутрішніх процедур;

- негайно доповідає Спостережній Раді про істотні випадки недотримання процедур дотримання законодавства України та внутрішніх процедур (у першу чергу тих, що несуть серйозний ризик юридичних або регуляторних санкцій, суттєвих фінансових збитків або зашкодити репутації Банку).

Голова Правління несе загальну відповідальність за координацію дій з виявлення та управління комплаєнс-ризиком у Банку, а також за координацію роботи працівників, які виконують функції у сфері дотримання законодавства України та внутрішніх процедур Банку.

Обов'язки з дотримання законодавства України, підзаконних нормативно-правових актів, внутрішніх документів Банку повинні виконуватися всіма працівниками Банку у межах їх посадових обов'язків.

Наявність належної системи контролю за діяльністю Банку дозволяє інвесторам бути впевненими у тому, що їх інвестиції розумно використовуються, спрямовуються на розвиток Банку та надійно захищені від можливих зловживань.

Банк забезпечує ефективний контроль за діяльністю осіб, які розпоряджаються отриманими Банком інвестиціями, та здійснює надійний захист майнових інтересів інвесторів.

Діюча у Банку система контролю за його фінансово-господарською діяльністю сприяє:

- збереженню та раціональному використанню фінансових і матеріальних ресурсів Банку;
- забезпеченню точності та повноти бухгалтерських записів;
- підтриманню прозорості та достовірності фінансових звітів;
- запобіганню та викриттю фальсифікацій та помилок;
- запобігання використанню Банку та його співробітників у легалізації (відмиванні) доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансуванні тероризму;
- забезпеченню стабільного та ефективного функціонування Банку.

Контроль за фінансово-господарською діяльністю Банку здійснюється як через залучення незалежного зовнішнього аудитора (аудиторської фірми), так і через механізми внутрішнього контролю.

До органів, які здійснюють внутрішній контроль, належать:

- Спостережна Рада;
- Ревізійна комісія;
- служба внутрішнього аудиту;
- співробітники, які виконують обов'язки щодо послідуочого контролю.

З метою забезпечення впевненості акціонерів, потенційних інвесторів, кредиторів та інших заінтересованих осіб у надійному функціонуванні системи внутрішнього контролю, Банк забезпечує проведення незалежного зовнішнього аудиту шляхом залучення аудиторів (аудиторських фірм), які мають право на проведення аудиторської діяльності відповідно до чинного законодавства.

Система внутрішнього контролю Банку забезпечує здійснення стратегічного, оперативного та поточного контролю за його фінансово-господарською діяльністю:

Спостережна Рада забезпечує функціонування належної системи контролю, а також здійснення стратегічного контролю за фінансово-господарською діяльністю Банку.

Ревізійна комісія здійснює оперативний контроль за фінансово-господарською діяльністю Банку шляхом проведення планових та позапланових перевірок.

Планові перевірки проводяться Ревізійною комісією за підсумками фінансово-господарської діяльності Банку за рік з метою подання Загальним зборам акціонерів висновків за річними звітами та балансами.

Позапланові перевірки проводяться Ревізійною комісією за власною ініціативою, за рішенням Загальних зборів акціонерів, за рішенням Спостережної Ради та на вимогу акціонерів, які володіють у сукупності понад 10 відсотками голосів.

Служба внутрішнього аудиту здійснює поточний контроль за фінансово-господарською діяльністю Банку.

Служба внутрішнього аудиту відповідає за своєчасне виявлення та запобігання відхиленням, які перешкоджають законному та ефективному використанню майна та коштів Банку. Зокрема, до компетенції служби внутрішнього аудиту належать повноваження щодо:

- 1) нагляд за поточною діяльністю Банку;
- 2) контроль за дотриманням законів, нормативно-правових актів Національного банку України та рішень органів управління Банку;
- 3) перевірка результатів поточної фінансової діяльності Банку;
- 4) аналіз інформації та відомостей про діяльність Банку, професійну діяльність його працівників, випадки перевищення повноважень посадовими особами Банку;
- 5) надання Спостережній Раді висновків та пропозицій за результатами перевірок;

б) інші функції, пов'язані з наглядом та контролем за діяльністю Банку.

Банк проводить щорічну аудиторську перевірку за участю зовнішнього аудитора, який призначається Спостережною Радою або Загальними зборами акціонерів. Аудиторська перевірка проводиться у відповідності до міжнародних стандартів аудиту.

Банк проводить щорічну аудиторську перевірку публічної бухгалтерської звітності, обліку та іншої інформації стосовно фінансово-господарської діяльності Банку.

Особи, які здійснюють контроль за фінансово-господарською діяльністю Банку, є незалежними від впливу членів Правління Банку, власників крупних пакетів акцій, інших осіб, які можуть бути заінтересованими у результатах проведення контролю.

Незалежність зовнішнього аудитора є важливою передумовою об'єктивного та ефективного контролю за фінансово-господарською діяльністю Банку. Важливу роль у забезпеченні незалежності зовнішнього аудитора відіграє Спостережна Рада Банку. Зокрема, Рада затверджує кандидатуру зовнішнього аудитора, забезпечує та контролює відповідність зовнішнього аудитора вимогам незалежності відповідно до чинного законодавства.

Незалежність працівників служби внутрішнього аудиту забезпечується завдяки підпорядкованню її безпосередньо Спостережній Раді Банку. Працівники служби внутрішнього аудиту не виконують обов'язки, які пов'язані з безпосередньою матеріальною відповідальністю за грошові кошти та матеріальні цінності. Кандидатура керівника служби внутрішнього аудиту погоджується з Національним банком України.

Банк забезпечує проведення об'єктивного та професійного контролю за його фінансово-господарською діяльністю.

Банк забезпечує проведення фінансово-господарського контролю за його діяльністю чесними і відвертими у підході до виконання своїх обов'язків особами, позбавленими упередженості та суб'єктивного ставлення. Крім того, гарантією якісного контролю за фінансово-господарською діяльністю Банку є професійна компетентність осіб, які його здійснюють.

З метою забезпечення об'єктивного контролю з боку зовнішнього аудитора Спостережна Рада створює належні умови для його роботи, які б виключали можливість тиску на аудитора з боку заінтересованих осіб, та здійснює контроль за дотриманням зовнішнім аудитором Кодексу професійної етики аудиторів України під час виконання ним своїх обов'язків. Рада забезпечує здійснення зовнішнього аудиту аудитором (аудиторською фірмою), який має бездоганну репутацію.

З метою забезпечення об'єктивного внутрішнього контролю Банк встановлює вимоги до кандидатів у члени Спостережної Ради, Ревізійної комісії та служби внутрішнього аудиту, які б сприяли обранню (призначенню) до цих органів осіб з бездоганною репутацією. При цьому наявність в особи судимості за злочини проти власності, службові чи господарські злочини є одним із факторів, який негативно впливає на її репутацію. З метою забезпечення високого рівня професійної кваліфікації таких осіб Банк встановлює відповідні вимоги на рівні внутрішніх документів. Ці особи повинні володіти спеціальними знаннями у галузі бухгалтерського обліку, фінансової звітності та мати необхідний досвід роботи, який б забезпечив можливість якісного виконання ними обов'язків.

Особи, які здійснюють контроль за фінансово-господарською діяльністю Банку, звітують про результати перевірок Спостережній Раді та (або) Загальним зборам Банку.

Встановлені Банком правила та процедури контролю сприяють забезпеченню стабільного та ефективного функціонування Банку. Банк має забезпечити створення та функціонування надійної системи контролю за його фінансово-господарською діяльністю з метою своєчасного виявлення відхилень фактичних результатів його діяльності від запланованих і прийняття оперативних управлінських рішень, які забезпечать нормалізацію діяльності Банку.

Документи, підготовлені за підсумками проведення контрольних заходів, передаються до Спостережної Ради та Правління Банку для оперативного розгляду та реагування на результати здійсненого контролю на найближчому засіданні Ради та Правління.

Ревізійна комісія зобов'язана доповідати про результати проведених нею перевірок Загальним зборам акціонерів та Спостережній Раді Банку на найближчому її засіданні, що проводиться після здійснення перевірки Ревізійною комісією. Доповідь Ревізійної комісії викладається у письмовій формі та містить інформацію про проведені нею планові, позапланові перевірки та складені за їх підсумками висновки, інформацію про достовірність річного балансу з необхідними поясненнями до нього, а також рекомендації щодо затвердження його Загальними зборами. Окрім подання у письмовому вигляді, доповідь Ревізійної комісії Загальним зборам акціонерів та Раді Банку також викладається головою Ревізійної комісії або його заступником в усній формі на Загальних зборах акціонерів та засіданні Ради.

Спостережна Рада оцінює систему контролю за фінансово-господарською діяльністю Банку, розробляє та надає Загальним зборам пропозиції щодо її вдосконалення.

11. ЗАЦІКАВЛЕНІ ОСОБИ

Банк з повагою ставиться до прав та враховує законні інтереси зацікавлених осіб, активно співпрацює з ними для створення добробуту, робочих місць та забезпечення фінансової стабільності Банку. Під зацікавленими особами розуміються особи, які мають легітимний інтерес у діяльності Банку, тобто певною мірою залежать від Банку або можуть впливати на його діяльність. До зацікавлених осіб належать, у першу чергу, працівники (як ті, які є акціонерами Банку, так і ті, які не є його акціонерами), вкладники, кредитори, клієнти Банку, територіальна громада, на території якої розташований Банк, а також відповідні державні органи та органи місцевого самоврядування.

Довгостроковий економічний успіх Банку є результатом колективних зусиль акціонерів, посадових осіб органів Банку та інших зацікавлених осіб. Співпраця Банку із зацікавленими особами та врахування їх інтересів у процесі корпоративного управління сприяє забезпеченню фінансової стабільності та конкурентоспроможності Банку, досягненню його мети, а також позитивно впливає на ділову репутацію Банку.

Банк забезпечує дотримання передбачених чинним законодавством прав та інтересів зацікавлених осіб.

Здійснюючи свою діяльність, Банк прагне не порушувати прав зацікавлених осіб, які зазначені чинним законодавством (цивільним, господарським, трудовим, про охорону навколишнього середовища тощо).

Крім того, Банк враховує інтереси зацікавлених осіб при прийнятті рішень або здійсненні дій, що можуть тим чи іншим чином вплинути на них. До таких випадків належать, зокрема, реалізація Банком програм створення робочих місць, формування та зміна розміру статутного капіталу Банку, придбання Банком власних акцій, реорганізація та ліквідація Банку.

Органом, який забезпечує співпрацю Банку із зацікавленими особами, має бути Спостережна Рада. Інші органи Банку у процесі своєї діяльності також мають враховувати та забезпечувати дотримання інтересів зазначених осіб.

Банк забезпечує зацікавленим особам доступ до інформації про Банк, необхідної для ефективної співпраці.

Інформаційна політика Банку враховує право зацікавлених осіб на отримання максимально повної і достовірної інформації про Банк.

Зацікавленим особам надається можливість своєчасного отримання інформації про фінансовий стан Банку та результати його діяльності, про порядок управління Банком та суттєві факти, що стосуються його фінансово-господарської діяльності тощо.

Банк сприяє активній участі працівників у процесі корпоративного управління та підвищенню їх зацікавленості в ефективній діяльності Банку.

Одним із довгострокових завдань Банку є створення робочих місць та захист інтересів своїх працівників. Для досягнення цього завдання Банк забезпечує належні умови та охорону праці працівників, а також забезпечує рівень оплати праці, який відповідає виконаній роботі та стимулює працівників.

З метою підвищення зацікавленості працівників в ефективній діяльності Банку практика корпоративного управління передбачає, зокрема, прийняття органами Банку рішень з певних питань за погодженням з представниками трудового колективу, інформування працівників про прийняті Банком рішення.

Практика корпоративного управління також передбачає інші заходи заохочення, що сприяють підвищенню заінтересованості працівників в ефективній діяльності Банку.

12. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

Дане Положення набуває чинності з моменту його затвердження Загальними зборами акціонерів.

Зміни та доповнення до цього Положення вносяться на підставі відповідного рішення Загальних зборів акціонерів.

Голова Спостережної Ради

І.Л. Теплиць